

พอเพียง

อันนี้เคยบอกว่า **ความพอเพียง**นี้ไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอ จะต้องมี **ความพอเพียง**พอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการ ก็ขายได้ แต่ขายในที่ที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :
๔ ธันวาคม ๒๕๔๐)

คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่าเป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจ **ความพอเพียง**เลยรู้สึกว่าจะไม่หรรษา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่า ผลิตให้ **พอเพียง**ได้

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :
๔ ธันวาคม ๒๕๔๐)

เศรษฐกิจแบบค้าขาย ภาษาฝรั่งเขาเรียกว่า “Trade Economy” ไม่ใช่ “แบบ **พอเพียง**” ซึ่งฝรั่งเรียก “Self Sufficient Economy” คือเศรษฐกิจแบบพอเพียงกับตัวเอง เราก็อยู่ได้ ไม่ต้องเดือดร้อน

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :
๔ ธันวาคม ๒๕๔๐)

ความสะดวกจะสามารถสร้างอะไรได้มาก นี่คือเศรษฐกิจพอเพียง
สำคัญว่าต้องรู้จักขั้นตอน ถ้านี่จะทำอะไรให้เร็วเกินไปไม่**พอเพียง** ถ้า
ไม่เร็ว เข้าไปก็ไม่**พอเพียง** ต้องให้รู้จักก้าวหน้า โดยไม่ทำให้คนเดือดร้อน
อันนี้เศรษฐกิจพอเพียงคงได้ศึกษามาแล้ว เราพูดมาแล้ว ๑๐ ปี ต้อง
ปฏิบัติด้วย

ที่ประหลาดที่สุดเริ่มที่สระบุรี มงคลชัยพัฒนา เริ่มต้น ๑๕ ปีแล้ว
ก่อนถึงอายุ ๖๐ ไปสร้างแล้ว ก่อนมีมูลนิธิชัยพัฒนาด้วยซ้ำ ไม่ใช่เงินงบประมาณ
ใช้เงินในศาลาตุลาการ มีเพื่อนฝูงถามเอาไหมไปซื้อที่ ๑,
๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท ไปจัดการที่ตรงนั้น ๑๕ ไร่ เศรษฐกิจพอเพียงเริ่ม
ตรงนั้น จนกระทั่งไปทั่วประเทศ จนรัฐบาลสนใจ ไม่ใช่รัฐบาล เป็นพวก
ที่นักเศรษฐกิจเก่งๆ สนใจเดี๋ยวนี้ไม่ต้องโฆษณาแล้ว นักเศรษฐกิจที่มี
ความรู้เขาเข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วก็สบายใจ มาถวายพระพรก็สบายใจ อัน
นี้ที่พูดที่ทำอะไร เข้าใจเป็นพรที่ดีที่สุด ก็พอใจเรื่องอื่น ที่ไม่ใช่เรื่องข้าว
เรื่องปกครองทั้งหลาย ด้านวิชาการมันก็มี**พอเพียง**เหมือนกัน พูดถึงรัฐ
ศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ก็มีรัฐศาสตร์**พอเพียง**เหมือนกัน ไม่งั้นจะทำให้
ละอะไปหมด ที่พูดนี้ตะล่อมให้เข้าใจว่า ให้**พอเพียง**ไม่ใช่เศรษฐกิจ
เป็นความคิด ให้สามารถทำอะไรอยู่ได้ แม้แต่กองทัพ ซึ่งกองทัพทำอะไร
พอเพียงเยอะแยะ ช่วยหลายอย่าง ทำได้ อย่างทหารเรือ เรือ ต.๙๑
เศรษฐกิจ**พอเพียง** เดี่ยวนี้ ต.๙๑ พังแล้วรัฐบาลมาพอสมควร ต้อง
พูดเพราะว่า นายกฯ มาพูดเมื่อวานนี้ ที่สนามหลวงแล้วถ้อย ชนะๆ
ไชโย นี่แหละ ทราบดีว่านายกฯไม่ค่อยชอบให้เดือน ใครเดือนเรามัน
เคือง แต่จะเล่าให้ฟัง เดือนนี้ สมเด็จพระบรมราชชนนี แม่เราอายุ ๔๐-

๕๐ แล้ว ท่านชมเก่ง ทำนี้แม่ชอบ แต่ท่านต้องต่อว่า อย่าลืมตัว ท่านว่า
อย่างนั้นทุกครั้ง ท่านพูดว่าอย่าลอย ท่านใช้คำว่าปอดลอย ชาติต้องอยู่ติด
ดิน กับดิน ชื่อลูกภูมิพล ต้องเหยียบดิน ใ้การลอยไม่เหยียบดินใช้ไม่ได้
ภูมิพลเหยียบดิน ถึงเดินไปบนภูเขาก็เดินบนดิน เหาะเฮลิคอปเตอร์ลง
มาก็มาเดินบนดิน ท่านเตือนเสมอว่าห้ามไม่ให้ลอย จนอายุเกือบ ๖๐
ถึงหยุด ท่านไม่เตือนแล้ว ท่านว่าแม่ชอบ ถ้าทำอะไรดีให้รู้ว่าดี อย่าไป
เหิม ต้องระวัง

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :

๔ ธันวาคม ๒๕๔๖)